

4. Андрейцев В.І. Екологічне право та проблеми екологічної безпеки / В.І. Андрейцев // Радянське право. – 1990. – № 4. – С. 34–38.
5. Тихомиров Ю.А. Административное право на рубеже столетий // Административное право: теория и практика. – М., 2002. – С. 7.
6. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к / 96-ВР / Офіційний сайт Верховної Ради України: Законодавство [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/>.
7. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ / Офіційний сайт Верховної Ради України: Законодавство [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1264-12/paran480#n480>.
8. Гвоздик П.О. Джерела екологічного права України: монографія / за редакцією Н.Р. Малишевої. – К.: Алерта, 2012. – 304 с.
9. Екологічне право: підручник / за ред. А.П. Гетьмана. – Х.: Право, 2014. – 432 с.
10. Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 № 3852-ХІІ / Офіційний сайт Верховної Ради України: Законодавство [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.

УДК 342.9

БАГАНЕЦЬ В.О.

ПОНЯТТЯ Й ОЗНАКИ КООРДИНАЦІЙНОЇ РОЛІ ЯК ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

У науковій статті проаналізована координаційна роль як функція держави, визначені її зміст і сутність, яка полягає, по-перше, в діяльності державного апарату, по-друге – у впорядкуванні суспільних відносин за допомогою відповідного методу управління.

Ключові слова: функція, держава, координація, роль, ознака.

В научной статье проанализирована координационная роль как функция государства, определены ее содержание и сущность, которая заключается, во-первых, в деятельности государственного аппарата, во-вторых – в упорядочивании общественных отношений с помощью соответствующего метода управления.

Ключевые слова: функция, государство, координация, роль, признак.

In the scientific article a coordinating role as function of the state is analyzed, its maintenance and essence are determined, the essence of which is an activity of state machine firstly and an arrangement of public relations by means of corresponding method of management secondly.

Key words: function, state, coordination, role, sign.

Актуальність теми. Сукупність функцій держави була предметом багатьох наукових розробок, а актуальність обраної теми обумовлена тим, що в науці існують різні погляди на поняття й ознаки координаційної ролі як функції держави. Останні потребують певної структуризації, систематизації й перегляду. Відповідно доцільно здійснити адміністративно-правове наукове дослідження окреслених аспектів об'єкта вивчення, що зумовить внесення наукової новизни в науку й вдосконалення вже наявних наукових положень.

Метою є ґрунтовне розкриття проблематики визначення й розмежування функцій держави й їх реалізації в конкретних адміністративно-правових відносинах, характеристика поняття й ознак координаційної ролі як функції держави й внесення нових, більш ґрунтовних положень в науку адміністративного права, які можуть стати основою для навчальної діяльності й поглиблених наукових досліджень.

© БАГАНЕЦЬ В.О. – доцент кафедри управління безпекою, антикорупційної та правоохоронної діяльності (Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії управління персоналом)

Основний зміст. Координаційна роль держави полягає у прояві такої координації в тих чи інших правовідносинах за участю державних органів, які виступають уповноваженими представниками держави. Варто підкреслити, що координаційна роль держави може мати вияв як безпосередньо в організації діяльності державно-владних суб'єктів, так і в суспільних відносинах, які прямо не підпорядковані державі, проте підлягають координації через відповідних державно-владних суб'єктів. В будь-якому випадку роль і функції держави нерозривно пов'язані між собою. Між цими поняттями (роль держави й функція держави) є співвідношення частини й цілого, тобто функція описує конкретний аспект ролі держави. Хоча самими функціями роль держави не вичерпується, в даному дослідженні розглядатимемо координаційну роль держави як відповідну функцію, що дозволить в більш повній мірі встановити конкретні особливості такої ролі з її проявом в адміністративно-правових відносинах.

В.Я. Малиновський зазначає, що під функціями прийнято розуміти: 1) стійкий спосіб активної взаємодії речей, при якому зміна одних об'єктів спричиняє зміну інших; 2) роль, що виконується певним елементом соціальної системи для здійснення цілей та інтересів соціальних груп і класів; 3) залежність між різними соціальними процесами, яка виражається у функціональній залежності змінних; 4) стандартизована соціальна дія, що регулюється певними нормами й контролюється соціальними інститутами [1, с. 200]. Звернімо увагу, що з-поміж наведених чотирьох узагальнених підходів до визначення поняття «функція» один визначає функцію як роль. З приводу наведеного нами вже зазначено свій власний погляд на доцільність використання цих категорій, однак потрібно розуміти, що, з огляду на властивість слів набувати декілька значень, інше використання також не буде помилкою, а тому в даному випадку ми не претендуємо на представлення для розгляду єдиного правильного погляду на ці поняття в правовій науці, натомість вказуємо, як саме нами розкриватиметься ця категорія в дослідженні в подальшому. Це дозволить уникнути певного двозначного трактування результатів досліджень, що базуватимуться на розкритому на даному етапі дослідження понятійно-категоріального апарату.

Повертаючись до позиції наведеного щойно вченого, слід зазначити, що ключовим у визначенні функцій науковець вважає середовище й характер їх прояву – соціум і суспільство, соціальна ознака взаємодії явищ. Якщо вести мову про загальне розуміння «функцій», то таке судження не буде виправданим в частині негуманітарних наук, які в рівній мірі використовують цю категорію у своєму понятійному апараті. Однак з урахуванням того, що науковець є представником науки державного управління, а наше дослідження стосується функцій держави, яка є також комплексним суспільним утворенням, можна стверджувати, що відповідне застереження щодо того, що функції є проявом певного об'єкта у відповідних соціальних системах, є виправданим.

О.В. Баганов, з огляду на багатозначність поняття «функція», яке використовується в правовій науці, зазначає, що при розгляді історичної еволюції функціонального підходу в дослідженні політико-правових явищ поняття «функція» доцільно розглядати в його буквальному, первісному тлумаченні – як відправлення, або як певну діяльність чи призначення, роль, або в його філософському визначенні як «відношенні двох об'єктів, в якому зміні одного відповідає зміна іншого», або як «зовнішній прояв властивостей будь-якого об'єкта в даній системі відносин» [2, с. 371]. Ця позиція виглядає виваженою й такою, що спрямована на забезпечення певної категоріально-понятійної визначеності й стабільності. Однак із обмеженням функції лише відношенням чи зовнішнім проявом властивостей не можемо погодитись, оскільки туди, вочевидь, до окреслених розумінь потрібно додати «основний напрям діяльності» в межах систем, про які йдеться. Системою у випадку, коли розглядаються функції держави, буде суспільство, яке є невід'ємною складовою державно-владної структури, а також правовід і інші соціальні відношення в межах цього суспільства на території відповідної держави. Для окреслення функцій менших за обсягом об'єктів чи звуження функцій держави одним конкретним напрямом, системою, в якій такі функції матимуть прояв, будуть окремі елементи суспільства й відносин в межах цього соціуму.

Відповідно, під функцією в даному випадку розумітимемо ті основні напрями впливу державно-правового явища в суспільних відносинах, в яких виявляється сутнісне призначення й роль відповідного об'єкта. Цей вплив в адміністративно-правових відносинах зумовлений діями, які спрямовані на реалізацію повноважень державно-владних органів, прав, обов'язків і свобод інших осіб, що закріплені положеннями законодавства або випливають із них. Якщо йде мова про функцію держави, остання проявляє свою дію через органи влади, а ті, в свою чергу, через уповноважених посадових і службових осіб. Формою реалізації такої волі буде адміністративний акт, в якому реалізуватимуться ці функції.

З окреслених вище основ виходитимемо, виділяючи координаційну роль як функцію держави з урахуванням викладеної позиції щодо співвідношень даних категорій.

Ключовим і найбільш проблемним, з нашої точки зору, є знаходження коректного співвідношення між координаційними й іншими функціями й роллю держави. Саме тому особливу увагу слід приділити етимологічному дослідженню й науково-правовому розумінню координаційної ролі й функції, в тому числі звертаючись до його використання як елементу суміжних термінів і наук.

Слово «координація» походить від латинських слів «со» – разом і «ordinatio» – упорядкування, тому за своєю суттю він означає не просте узгодження, а вироблене й встановлене спільно з декількома самостійно існуючими системами. Таке узгодження може здійснюватись самими системами (підсистемами) в процесі їх функціонування, а може бути результатом діяльності певного органу [3, с. 76–77]. Отже, етимологічне походження вказує на те, що за суттю координацію потрібно розглядати як упорядкування. Однак координація передбачає особливий спосіб такого регулювання. Це стосується й координаційних ролі, функцій і методу. Саме така ключова особливість лежить в основі розмежування координаційної ролі держави в адміністративних відносинах, тому повинна бути уважно встановлена при визначенні поняття.

Новий тлумачний словник української мови розкриває координацію як погодження, зведення до відповідності, встановлення взаємозв'язку, контакту в діяльності людей, між діями, поняттями тощо [4, с. 886; 5, с. 465]. Відповідно в тому значенні досліджуваного терміну, в якому його тлумачать філологи, віднайти ознаки для відмежування цього поняття не можливо.

В контексті продовження наведеного, можна також вказати, що, якщо вийти за межі розгляду координації крізь призму суто адміністративно-правових відносин, то така координація може проявлятися не лише в узгодженні дій конкретних органів державної влади з приводу реалізації владних повноважень в суспільстві, але й в узгодженні й впорядкуванні діяльності різних суб'єктів суспільної системи, наприклад, суб'єктів господарювання, інших суб'єктів. Однак в будь-якому випадку така координація відбуватиметься за допомогою державного механізму, який реалізується в межах адміністративно-правових відносин. До окресленого аспекту реалізації координаційної функції держави повернемося на подальших етапах дослідження.

З огляду на те, що тлумачна література не надала достатньої основи для визначення поняття координаційної ролі як функції держави, необхідно звернути увагу, в першу чергу, на розуміння координації в юридичній літературі, в якій визначення цього поняття характеризується ґрунтовністю й науковою обґрунтованістю.

К.С. Вельській, наприклад, під координацією розуміє узгодження власних управлінських дій із діями інших службовців й органів [5, с. 79]. Тобто, коли конкретний орган державної влади бажає досягнути певного результату, для чого потрібно сприяння чи узгодження дій з іншими органами державної влади, прямо не підпорядкованими йому, тоді матиме місце координація в адміністративних правовідносинах. Однак коли йдеться про координаційну роль держави, вочевидь вона має як суто правове, так і суспільно-прикладне значення, яке полягає в узгодженні дій. Тобто координаційна роль держави як поняття не повинна зводитись виключно до узгодження управлінських дій між її органами й посадовими особами. Однак по суті, якщо йдеться про координацію як процес і метод управління, вочевидь таке надане тлумачення є вірним і розкриває розуміння даного терміну в правових науках і теорії управління.

Радянський вчений Б.М. Лазарев розглядає координацію як управлінську функцію щодо узгодження дій різних підприємств, організацій і органів з метою досягнення яких-небудь загальних цілей [6, с. 35]. Тобто в даному випадку також координація розглядається як функція, що відповідає обраному нами предмету дослідження. При цьому звернемо увагу на об'єкти, які підлягають координації: це, за визначенням вченого, різні підприємства, організації й органи. Така позиція в радянські часи не була дивною, адже будь-яка діяльність, в тому числі економічна, була підпорядкована державі в особі її уповноважених органів, що наперед визначало не лише координаційну роль держави, але й відповідну управлінську роль в економіці й інших сферах суспільного життя. Тому за таких умов координаційна функція держави поширювалась на переважну більшість економічних відносин, і визначити її обсяг і зміст на теоретичному рівні не становило жодних труднощів. Натомість сьогодні, коли сфера державного втручання є обмеженою, вочевидь її координаційна функція зазнала змін, зокрема в частині зменшення ваги координаційної ролі держави в економічних й інших суспільних відносинах. Тому сучасне праворозуміння координаційної ролі держави також підлягатиме відповідним змінам.

Слушною є позиція відомого науковця В.Б. Авер'янова з приводу того, що встановлення координації полягає в закріпленні можливостей узгодження управлінських дій між кількома органами одного структурного рівня для досягнення загальної мети. Вчений вказує, що цей спосіб використовується переважно в регулюванні суспільних відносин, учасники яких знаходяться на одному організаційно-правовому рівні. Між цими органами відсутні субординаційні відносини [7, с. 76]. Вочевидь суть координації описана відомим адміністративістом влучно, однак ми бажано продовжити й удосконалити цю позицію. По-перше, один структурний рівень зазвичай стосується визначення органів в межах одного відомства, наприклад, обласних прокуратур, між якими здійснюється координація. Проте не менш важливою й поширеною є координація між різними відомствами органів виконавчої влади. По-друге, координація не лише поширюється на суто управлінські дії, але й може стосуватися керованого об'єкта, що нами й іншими вченими виділено вище.

Однак звернемо увагу на надзвичайно суттєву позицію В.Б. Авер'янова з приводу того, що для наявності координаційних зв'язків повинні бути відсутні субординаційні відносини [7, с. 76]. Саме це

є основою для розмежування координаційної функції держави від інших управлінських, яка впливає з різниці між координаційним і субординаційними методами управління. Тобто субординація (підпорядкування) у відносинах виключає координацію, яка можлива між рівними суб'єктами в субординаційній системі. У контексті вищесказаного потрібно також враховувати ще й природу відносин і метод управління. Не виключеною є й ситуація, коли між підпорядкованими за ієрархічним статусом суб'єктами можливі координаційні відносини. Така ситуація виникає тоді, коли підпорядкований і керуючий за статусом органи вступають у правовідносини як рівноправні суб'єкти. Зазвичай такі правовідносини виникають у випадку, коли їхнім об'єктом є відносини не безпосередньо з приводу повноважень таких органів, а з приводу іншої діяльності, що не пов'язана з відносинами управління.

Наведений останній приклад вказує, що не лише статус суб'єктів владних повноважень є ключовим для визначення координації як такої, але й зміст, оскільки координація, як відомо, передбачає узгодження, а не прямиї владний вплив. Однак здійснюючи дослідження, потрібно також врахувати, що координаційна роль держави як її функція відрізняється за суттю від координації як методу управління. У першому випадку йде мова про більш ширший об'єкт дослідження, якому притаманні ознаки координації. Тобто координаційна роль як категорія й наукове поняття полягає в розкритті змісту діяльності держави через відповідний державно-владний апарат в упорядкуванні суспільних відносин між рівними (рівноправними) суб'єктами. З цього виходитимемо в подальшому.

З поміж вже наведених позицій ґрунтовною виглядає думка В.С. Основіна, який розкриває сутність координації як сукупність дій уповноважених суб'єктів, що забезпечують узгодженість і взаємодію різних органів й осіб, що беруть участь у вирішенні загального завдання. Координація вченим в цьому випадку розглядається як одна із загальних функцій управління [8, с. 69], що є більш близьким за змістом до відповідного поняття функцій держави, ніж попередньо окреслені методи управління. Тобто ключовою ознакою є спільність завдання, яке вирішується при координації. За узагальненою суттю таке судження відповідає основній характеристиці координації як функції держави, однак намагаючись максимально точно відмежувати координаційну роль і визначити її ознаки, потрібно чітко визначитись, яка ж ознака є обов'язковою, а яка – ні. Іншими словами, без чого не можна говорити про певний процес, роль чи об'єкт адміністративно-правового регулювання як про координацію. І в даному випадку спільність завдання не можемо визначити як обов'язкову ознаку. В адміністративних правовідносинах часто виникає ситуація, коли інтерес в результаті вирішення певного управлінського державно-владного завдання має конкретний орган, а орган із іншого відомства лише обслуговує, відповідно до власної компетенції, потреби першого суб'єкта у вирішенні поставлених задач. Тому в даному випадку не можемо говорити про те, що таке завдання є спільним для двох органів, оскільки відповідальність за результат його виконання лежить на першому суб'єкті, що розкриває зміст відповідної заінтересованості. Інший ж орган державної влади в межах власної компетенції допомагає першому суб'єкту у вирішенні його завдань, або керуючись принципом добросовісності й спільного загальнодержавного інтересу, або його до цього зобов'язують відповідні положення нормативно-правових актів, що визначають його компетенцію. Тому для ознаки координації як методу, ролі й функції вважаємо за доцільне замінити формулювання «спільність завдання» на «спільний інтерес» як поняття більш широке, яке охоплюватиме різні випадки наявності координації. Таким чином, завдання може бути не спільним, однак діяльність різних органів державного управління підлягатиме координації відповідно до особливостей їх компетенції й функцій в державному апараті.

У науці зазначається, що правовими формами безпосередньої реалізації координаційної функції є правовий акт (нормативний або індивідуальний); адміністративний договір; інші юридично значущі дії [9, с. 12]. Такі форми здійснення державного впливу притаманні й будь-яким іншим методам управління. Це вказує на спільність і відмінність координації з іншими методами управління. Відповідно координаційна роль держави також характеризується спільними формами реалізації, однак відмінною природою, яка впливає із природи й методів реалізації державно-владного впливу в суспільних відносинах.

З урахуванням вищенаведеного, координаційна роль як функція держави – це рівень прояву державного впливу в суспільних відносинах й основний напрям діяльності держави, який полягає, по-перше, в узгодженні дій між різними елементами державного апарату, по-друге – в узгодженні дій між державним апаратом і не владними суб'єктами суспільної системи, а по-третє – в упорядкуванні суспільних і державно-управлінських відносин, спрямуванні їх на досягнення спільних цілей або інтересів, і за якого використовується не метод прямого імперативного управління, а узгоджуються дії відносно чи повністю рівних суб'єктів на основі врахування спільних інтересів та/або компетенції, відповідно до принципу прямування до ідеальної результативності. Таким чином, нами виділено поняття досліджуваної категорії з урахуванням узагальнених форм прояву координації, яка реалізується в суспільних відносинах державним апаратом.

Основні ознаки координаційної ролі як функції держави впливають із визначення досліджуваного нами поняття. Тому розкриємо ті ключові ознаки, які притаманні саме координаційній ролі як функції держави.

Координація наявна в правовідносинах між повністю чи частково юридично рівноправними суб'єктами. Якщо для інших функції державного управління характерні відносини прямого підпорядкування й субординації, то у випадках з координацією суб'єкти, діяльність яких підлягає координації, характеризується відносною чи повною юридичною рівністю.

Повна юридична рівноправність наявна тоді, коли між органами державної влади взагалі не має жодних управлінських взаємозв'язків. Мова йде про координацію суб'єктів, які знаходяться на одному ієрархічному рівні в межах певного відомства, або ж про таку координацію між органами різних відомств. Також слід зазначити, що відповідна координація наявна, коли підлягає узгодженню діяльність суб'єктів приватного права, наприклад, суб'єктів господарювання.

Під частковою юридичною рівноправністю в даному дослідженні маємо на увазі ті випадки, коли суб'єкти мають певну ієрархічну підпорядкованість, проте в міру змісту правовідносин відбувається не пряме імперативне управління, а узгодження дій, в тому числі – між суб'єктами на різних ієрархічних рівнях. Також часткова юридична рівноправність має місце тоді, коли застосування координації прямо передбачене в законодавстві чи впливає із суті його положень. Прикладом може бути Закон України «Про прокуратуру» [10], яким прямо передбачено сферу й напрям реалізації координаційних повноважень прокуратури по відношенню до інших органів, зокрема органів досудового розслідування.

По суті в інших випадках, коли органи вищестоячого рівня відповідно до положень законодавства можуть здійснювати прямий управлінський вплив, сенс узгоджувати діяльність втрачається, оскільки у всіх випадках застосовуватиметься імперативний метод управління.

Координація завжди передбачає повний чи частковий рівень розсуду суб'єктів, дії яких координуються. Така можливість розсуду впливає із суті координації як ролі й функції держави, а також методу здійснення державно-владного впливу й дозволяє відмежувати її від інших ролей держави в управлінні.

Координація за суттю – завжди «узгодження». Якщо застосовуються методи прямого управління, керований суб'єкт не зобов'язаний безумовно виконати волю керуючого суб'єкта. Натомість при координації наявні декілька повністю чи відносно рівних суб'єктів, кожен із яких має право в тій чи іншій мірі діяти на власний розсуд. Саме в цьому й полягає подальше узгодження дій суб'єктів в тій чи іншій ситуації.

У відношенні суспільства, яке виділяється науковцями як керована підсистема [9, с. 147], за принципом координації може бути побудоване управління тією чи іншою сферою суспільної діяльності. Наприклад, координація Національним Банком України діяльності банківської системи, учасників валютного ринку тощо. Тобто є цілі сфери діяльності, в яких діяльність осіб приватного права постійно підлягає узгодженню з органами державної влади з урахуванням публічних і приватних інтересів. При цьому в даному випадку не виключено поєднання координації в суспільних відносинах і прямого управління.

Вільна воля суб'єктів, діяльність яких координується, притаманна диспозитивному методу в регулюванні суспільних правовідносин, який є основним методом реалізації координаційної ролі держави в суспільних правовідносинах.

Координація передбачає забезпечення інтересів координованих суб'єктів і зворотній взаємозв'язок між ними. Якщо в інших методах державно-владного впливу враховується лише воля суб'єкта управління й весь управлінський процес підпорядкований реалізації його адміністративних інтересів, то у випадку з координацією враховуються інтереси всіх суб'єктів, діяльність яких координується. При цьому інтерес з адміністративно-правової точки зору не є певним матеріальним благом – тут радше мова йде про можливість ефективно реалізувати компетенційні повноваження й виконати покладені законодавством на таких суб'єктів завдання.

При цьому врахування інтересів, про яке йдеться, має місце як у випадку з повністю юридично рівноправними суб'єктами, так й у відносинах, коли така рівноправність є умовною й наявна в окремих конкретних взаємовідносинах.

Щоб врахувати інтереси й оптимально узгодити дії суб'єктів, необхідно, щоб між ними існував координаційний взаємозв'язок, в тому числі зворотній. Тобто навіть якщо в координаційних відносинах один із суб'єктів наділений владними повноваженнями, в будь-якому випадку для реальної можливості узгодити дії й інтереси координованих суб'єктів необхідно отримати пропозиції від осіб, діяльність яких підлягає координації.

Якщо цей взаємозв'язок екстраполювати на широку систему держави й суспільства при реалізації політики в різних сферах за допомогою координаційної функції, необхідно мати можливість отримувати інформацію від інших суспільних суб'єктів, яка б характеризувала ефективність забезпечення координації в тій чи іншій сфері суспільного буття.

Координація спрямована на досягнення результативності. Основна ідея координації полягає в тому, щоб за рахунок узгодження дій різних органів чи осіб був досягнутий максимально можливий поставлений результат із мінімальними ресурсними затратами.

Хоча така спрямованість характерна й щодо інших управлінських функцій, однак саме прямування до результативності в координаційних відносинах є обов'язковою умовою. В будь-яких інших управлінських відносинах з використанням інших методів і реалізацією функцій пошук результату є бажаним, проте не визначальним. Сам по собі факт реалізації імперативної волі державного апарату є ключовим.

Натомість координація передбачає узгодження дій, яке, в свою чергу, передбачає вибір з-поміж різних варіантів оптимальної моделі поведінки. Хоча на практиці досягнення позитивного результату не завжди є гарантованим, однак сам процес координації спрямований на прагнення до вибору оптимальної моделі взаємодії й поведінки в межах тієї чи іншої адміністративно-правової чи суспільної системи. Саме тому визначальним у визначенні поняття координаційної ролі держави нами вказано принцип прямування до ідеальної результативності.

Враховуючи все вищенаведене, координаційна роль держави є особливою функцією держави, яка проявляється, по-перше, в діяльності державного апарату, по-друге – в упорядкуванні суспільних відносин за допомогою відповідного методу управління.

В основі координаційної ролі держави як її функції лежать ключові ознаки цього поняття, серед яких нами виділено наступні: координація наявна в правовідносинах між повністю чи частково юридично рівноправними суб'єктами; координація завжди передбачає повний чи частковий рівень розсуду суб'єктів, дії яких координуються; координація передбачає інтереси координованих суб'єктів і зворотній взаємозв'язок між ними; координація спрямована на досягнення результативності. Ці ознаки лежать в основі розмежування координаційної ролі як функції держави від інших функцій, які реалізуються за допомогою іншого інструментарію.

Висновки. Визначивши основні функції досліджуваного поняття, нами досягнуто завдання даного етапу дослідження, результати якого використаємо в подальших розробках. Крім цього, поняття й ознаки координаційної ролі держави як її функції можуть бути використаними для відмежування координаційної функції від інших в навчальній літературі й подальших наукових розробках як у сфері науки адміністративного права, так і в теорії держави й права, науки державного управління, інших галузях суспільних наук і навчальних дисциплін.

Список використаних джерел:

1. Малиновський В.Я. Державне управління : навч. посіб. / В.Я. Малиновський. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Атіка, 2003. – 576 с.
2. Батанов О.В. Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики : монографія / О.В. Батанов; відп. ред. М.О. Баймуратов. – К. : Вид-во «Юрид. думка», 2010. – 656 с.
3. Социальное управление: Словарь / Под ред. В.И. Добренъкова, И.М. Слепенкова. – М.: Изд-во МГУ, 1994. – С. 76–77.
4. Новий тлумачний словник української мови – К. : «Аконіт». 2006. – Т.1. – 926 с.
5. Тлумачний словник сучасної української мови: загальноновживана лексика: близько 60000 слів / [за заг. ред. В.С. Калашника]. – Х.: ФОП Співак Т.К., 2009. – 960 с.
6. Лазарев Б.М. Компетенция органов управления / Б.М. Лазарев. – М: Юрид. лит., 1972. – 280 с.
7. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. Т. 1. Загальна частина / ред. кол.: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Юрид. думка, 2004. – 584 с.
8. Основин В.С. Городской Совет – орган социального управления / В.С. Основин. – М.: Юрид. лит., 1983. – 128 с.
9. Білокур Є.І. Функції державного управління: поняття, особливості, правове регулювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Є.І. Білокур. – О., 2015. – 23 с.
10. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. №1697-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015.– № 2–3. – ст. 12.